

Rid- och körkunskap

Ämnet rid- och körkunskap behandlar träning i att rida och köra olika typer av hästar i olika åldrar och utbildningsstadier. I arbetet som hästskötare ingår att motionera och träna hästar och därför behandlar ämnet den träning som behövs för att kunna rida eller köra hästar i samband med hästskötsel. Ämnet behandlar också hästars reaktion och beteende vid ridning och körning samt kommunikation med hästar.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet rid- och körkunskap ska syfta till att eleverna utvecklar färdigheter i ridning och körning av hästar. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla förmåga att utrusta, rida och köra hästar med hästarnas välbefinnande i centrum. Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar förmåga att samspela med hästar. I undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om sambandet mellan ändamålsenlig utrustning, träning och hästars hälsa. Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om hästars mentala och kroppsliga utbildning.

Genom rid- och körövningar ska eleverna ges möjlighet att utveckla förmåga att rida och köra hästar i olika åldrar och utbildningsstadier samt att tyda hästars reaktioner. Genom observationer ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om hästars rörelse.

Undervisningen i ämnet rid- och körkunskap ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

1. Kunskaper om rid- och körlära samt om hästars olika gångarter.
2. Kunskaper om faktorer som påverkar hästars prestation och hållbarhet samt förmåga att tolka hästars reaktion på träning och bedöma dessa faktorer.
3. Förmåga att bedöma hästars allmäntillstånd samt kunskaper om träningsrelaterade skador och sjukdomar.
4. Kunskaper om hästars utbildning.
5. Förmåga att visitera, utrusta och hantera hästar för olika typer av arbete.
6. Förmåga att rida hästar i olika sitsar, i balans och i ändamålsenlig form.
7. Förmåga att köra hästar under kontroll och i ett bestämt tempo.
8. Förmåga att sköta och vårda utrustning.
9. Förmåga att arbeta säkert och ergonomiskt.
10. Kunskaper om lagar och andra bestämmelser som rör arbete med hästar.

Kurser i ämnet

- Ridning och körning, 200 poäng.
- Körning 1, 100 poäng, som bygger på kursen ridning och körning. Betyg i kursen kan inte ingå i elevens examen tillsammans med betyg i kursen trav 1.

- Körning 2, 100 poäng, som bygger på kursen körning 1.
- Ridning 1, 100 poäng, som bygger på kursen ridning och körning.
- Ridning 2, 100 poäng, som bygger på kursen ridning 1.
- Trav 1, 100 poäng, som bygger på kursen ridning och körning. Betyg i kursen kan inte ingå i elevens examen tillsammans med betyg i kursen körning 1.
- Trav 2, 100 poäng, som bygger på kursen trav 1.

Ridning och körning, 200 poäng

Kurskod: RIDRID0

Kursen ridning och körning omfattar punkterna 1–3 och 5–10 under rubriken Ämnets syfte, med särskild betoning på punkterna 6 och 7.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- Hästars gångarter, renhet och takt med variationer av tempo.
- Hästars gångarter på körplan och motions slinga.
- Sjukdomar och skador hos hästar i samband med ridning och körning.
- Visitering av hästar med blick och hand.
- Hantering och träning av hästar i samband med ridning och körning.
- Ridning och körning av hästar med utgångspunkt från rid- och körlärans riktlinjer.
- Ridning av skolad häst på ridbana samt i skog och mark.
- Ryttarens sits med balans, stadga och följsamhet genom inverkan av vikt-, skänkel- och tygelhjälp.
- Körning av skolad häst på bana samt i skog och mark.
- Kuskens följsamhet och inverkan på hästen.
- Motions- och konkörning av skolad häst.
- Visning vid hand av skolad häst.
- Användning och skötsel av utrustning i samband med ridning och körning.
- Val av klädsel och personlig utrustning för olika situationer.
- Ergonomi, arbetsmiljö och säkerhet i samband med arbete med hästar.
- Lagar och andra bestämmelser som rör arbete med hästar.
- Bestämmelser om ridning och körning på väg samt i skog och mark.

Kunskapskrav

Betyget E

Eleven redogör **översiktligt** för rid- och körlärorens riktlinjer samt för hästars olika gångarter. Eleven redogör också **översiktligt** för hur ryttarens respektive kuskens val av arbetsmetod och teknik

påverkar hästens arbetsvilja och prestation. I redogörelsen drar eleven **enkla** slutsatser om sambandet mellan hästens talang och förmåga samt träningsmetoderna. Dessutom redogör eleven **översiktligt** för vanliga skador hos hästar i samband med ridning och körning samt hur skadorna kan förebyggas.

Eleven visiterar, rider och kör **i samråd** med handledare skolade hästar enligt given instruktion och med ett **tillfredsställande** resultat. I ridningen och körningen hanterar eleven **i samråd** med handledare hästarna med deras välbefinnande i fokus. Dessutom väljer eleven **i samråd** med handledare lämplig utrustning för häst, ryttare och kusk. Eleven sköter och vårdar **i samråd** med handledare aktuell utrustning. Eleven arbetar säkert och ergonomiskt i samband med ridning och körning. Dessutom redogör eleven **översiktligt** för och arbetar i enlighet med lagar och andra bestämmelser som gäller i aktuella situationer.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Eleven redogör **utförligt** för rid- och körlärares riktlinjer samt för hästars olika gångarter. Eleven redogör också **utförligt** för hur ryttarens respektive kuskens val av arbetsmetod och teknik påverkar hästens arbetsvilja och prestation. I redogörelsen drar eleven **välgrundade** slutsatser om sambandet mellan hästens talang och förmåga samt träningsmetoderna. Dessutom redogör eleven **utförligt** för vanliga skador hos hästar i samband med ridning och körning samt hur skadorna kan förebyggas.

Eleven visiterar, rider och kör **efter samråd** med handledare skolade hästar enligt given instruktion och med ett **tillfredsställande** resultat. I ridningen och körningen hanterar eleven **efter samråd** med handledare hästarna med deras välbefinnande i fokus. Dessutom väljer eleven **efter samråd** med handledare lämplig utrustning för häst, ryttare och kusk. Eleven sköter och vårdar **efter samråd** med handledare aktuell utrustning. Eleven arbetar säkert och ergonomiskt i samband med ridning och körning. Dessutom redogör eleven **utförligt** för och arbetar i enlighet med lagar och andra bestämmelser som gäller i aktuella situationer.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven redogör **utförligt och nyanserat** för rid- och körlärorens riktlinjer samt för hästarnas olika gångarter. Eleven redogör också **utförligt och nyanserat** för hur ryttarens respektive kuskens val av arbetsmetod och teknik påverkar hästens arbetsvilja och prestation. I redogörelsen drar eleven **välgrundade och nyanserade** slutsatser om sambandet mellan hästens talang och förmåga samt träningsmetoderna. Dessutom redogör eleven **utförligt och nyanserat** för vanliga skador hos hästar i samband med ridning och körning samt hur skadorna kan förebyggas.

Eleven visiterar, rider och kör **efter samråd** med handledare skolade hästar enligt given instruktion och med ett **gott** resultat. I ridningen och körningen hanterar eleven **efter samråd** med handledare hästarna med deras välbefinnande i fokus. Dessutom väljer eleven **efter samråd** med handledare lämplig utrustning för häst, ryttare och kusk. Eleven sköter och vårdar **efter samråd** med handledare aktuell utrustning. Eleven arbetar säkert och ergonomiskt i samband med ridning och körning. Dessutom redogör eleven **utförligt** för och arbetar i enlighet med lagar och andra bestämmelser som gäller i aktuella situationer.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Körning 1, 100 poäng

Kurskod: RIDKÖR01

Kursen körning 1 omfattar punkterna 1–5 och 7–10 under rubriken Ämnets syfte, med särskild betoning på kunskaper om hästarnas olika gångarter samt punkterna 2 och 7.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- Hästarnas gångarter och rörelsemekanik.
- Hästarnas beteende med betoning på deras avspänning, riktning, takt och balans.
- Bedömning av hästarnas hälsa och kondition i samband med olika typer av arbete.
- Hästarnas utbildning och arbete i olika åldrar utifrån deras individuella förutsättningar.
- Motionsträning och intervallträning.
- Tempobedömning och tidtagarövningar inom körningens discipliner.
- Körning av hästar för olika användningsområden efter hästarnas individuella förutsättningar.
- Tömfattningar, kuskens position och hjälper.
- Grunderna i tömkörning.
- Selning och utrustning av hästar för körning och för olika typer av arbete.
- Skötsel och vård av utrustning, vagnar och redskap.
- Klädsel och utrustning för olika situationer.
- Ergonomi, arbetsmiljö och säkerhet i samband med körning av hästar.

- Lagar och andra bestämmelser som rör arbete med hästar.
- Bestämmelser om körning på väg samt i skog och mark.
- Branschens etiska regler i samband med arbete med hästar.

Kunskapskrav

Betyget E

Eleven redogör **översiktligt** för hästars olika gångarter och rörelsemekanik. Eleven redogör också **översiktligt** för faktorer som påverkar hästars prestation, hälsa och kondition i samband med träning. Dessutom redogör eleven **översiktligt** för träningsrelaterade skador på körhästar samt hur skadorna kan förebyggas. Eleven redogör **översiktligt** för utbildningsgången och olika träningsmetoder för körhästar.

Eleven visiterar och utrustar **i samråd** med handledare hästar för körning. Eleven kör **i samråd** med handledare skolade hästar med kontroll och säker position. Eleven kör också **i samråd** med handledare olika typer av hästar i ändamålsenlig form utifrån hästens individuella förutsättningar. Elevens körning är **tillfredsställande**. Dessutom genomför eleven **i samråd** med handledare tömkörning av skolade hästar. I körningen tolkar eleven **med viss säkerhet** hästens reaktioner på arbetet. Eleven tar också hänsyn till de faktorer som påverkar hästens prestation och hållbarhet. Eleven sköter och vårdar **i samråd** med handledare aktuell utrustning. Eleven arbetar säkert och ergonomiskt i samband med körning. Dessutom redogör eleven **översiktligt** för och arbetar i enlighet med lagar och andra bestämmelser som gäller i aktuella situationer.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Eleven redogör **utförligt** för hästars olika gångarter och rörelsemekanik. Eleven redogör också **utförligt** för faktorer som påverkar hästars prestation, hälsa och kondition i samband med träning. Dessutom redogör eleven **utförligt** för träningsrelaterade skador på körhästar samt hur skadorna kan förebyggas. Eleven redogör **utförligt** för utbildningsgången och olika träningsmetoder för körhästar.

Eleven visiterar och utrustar **efter samråd** med handledare hästar för körning. Eleven kör **efter samråd** med handledare skolade hästar med kontroll och säker position. Eleven kör också **efter samråd** med handledare olika typer av hästar i ändamålsenlig form utifrån hästens individuella förutsättningar. Elevens körning är **tillfredsställande**. Dessutom genomför eleven **efter samråd** med handledare tömkörning av skolade hästar. I körningen tolkar eleven **med viss säkerhet** hästens reaktioner på arbetet. Eleven tar också hänsyn till de faktorer som påverkar hästens prestation och

hållbarhet. Eleven sköter och vårdar **efter samråd** med handledare aktuell utrustning. Eleven arbetar säkert och ergonomiskt i samband med körning. Dessutom redogör eleven **utförligt** för och arbetar i enlighet med lagar och andra bestämmelser som gäller i aktuella situationer.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven redogör **utförligt och nyanserat** för hästarnas olika gångarter och rörelsemekanik. Eleven redogör också **utförligt och nyanserat** för faktorer som påverkar hästarnas prestation, hälsa och kondition i samband med träning. Dessutom redogör eleven **utförligt och nyanserat** för träningsrelaterade skador på körhästar samt hur skadorna kan förebyggas. Eleven redogör **utförligt och nyanserat** för utbildningsgången och olika träningsmetoder för körhästar.

Eleven visiterar och utrustar **efter samråd** med handledare hästar för körning. Eleven kör **efter samråd** med handledare skolade hästar med kontroll och säker position. Eleven kör också **efter samråd** med handledare olika typer av hästar i ändamålsenlig form utifrån hästens individuella förutsättningar. Eleven körning är **god**. Dessutom genomför eleven **efter samråd** med handledare tömkörning av skolade hästar. I körningen tolkar eleven **med säkerhet** hästens reaktioner på arbetet. Eleven tar också hänsyn till de faktorer som påverkar hästens prestation och hållbarhet. Eleven sköter och vårdar **efter samråd** med handledare aktuell utrustning. Eleven arbetar säkert och ergonomiskt i samband med körning. Dessutom redogör eleven **utförligt** för och arbetar i enlighet med lagar och andra bestämmelser som gäller i aktuella situationer.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Körning 2, 100 poäng

Kurskod: RIDKÖR02

Kursen körning 2 omfattar punkterna 1–5 och 7–10 under rubriken Ämnets syfte.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- Hästarnas rörelsemekanik och avvikelser från normalt rörelsemönster.
- Observation av hästarnas hälsa och kondition.

- Observation för att förutse vanligt förekommande träningsrelaterade skador.
- Arbetsplaner och träningsprogram inom olika arbetsområden för körhästar.
- Träning av hästar för arbetskörning.
- Utbildning av körhästar i olika åldrar och utvecklingsstadier.
- Hantering av hästar i samband med träning och tävling.
- Tömkörning av skolade hästar efter deras individuella förutsättningar med betoning på hästarnas avspänning, rakriktning, takt och balans.
- Grunderna i parkörning.
- Utrustning av hästar för olika arbete och anspänningar.
- Skötsel och vård av utrustning, vagnar och redskap.
- Ergonomi, arbetsmiljö och säkerhet i samband med arbete med hästar.
- Lagar och andra bestämmelser som rör arbete med hästar.
- Bestämmelser om körning på väg samt i skog och mark.
- Etik i samband med träning och tävling.

Kunskapskrav

Betyget E

Eleven redogör **översiktligt** för hästarnas rörelsemekanik och eventuella avvikelser från normalt rörelsemönster. Eleven redogör också **översiktligt** för hästarnas utveckling och eventuella avvikelser från en normal utveckling samt för faktorer som påverkar hästarnas hälsa och kondition. Dessutom redogör eleven **översiktligt** för träningsrelaterade skador på körhästar samt hur skadorna kan förebyggas. Eleven upprättar en **enkel** arbetsplan med träningsprogram för körhästar samt för **med viss säkerhet** journal över arbete med och skötsel av hästar.

Eleven organiserar, planerar och utför **i samråd** med handledare arbetsuppgifter med ett **tillfredsställande** resultat. Dessutom visiterar, utrustar och kör eleven **i samråd** med handledare olika typer av hästar. Elevens körning är **tillfredsställande**. Eleven anpassar **i samråd** med handledare utrustning för aktuell körning. I arbetet och körningen hanterar eleven hästarna och utrustningen på ett **tillfredsställande** sätt. Eleven genomför **i samråd** med handledare tömkörning av skolade hästar. Eleven sköter och vårdar **i samråd** med handledare aktuell utrustning. Eleven arbetar säkert och ergonomiskt i samband med körning. Dessutom redogör eleven **översiktligt** för och arbetar i enlighet med lagar och andra bestämmelser som gäller i aktuella situationer.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Eleven redogör **utförligt** för hästars rörelsemekanik och eventuella avvikelser från normalt rörelsemönster. Eleven redogör också **utförligt** för hästars utveckling och eventuella avvikelser från en normal utveckling samt för faktorer som påverkar hästars hälsa och kondition. Dessutom redogör eleven **utförligt** för träningsrelaterade skador på körhästar samt hur skadorna kan förebyggas. Eleven upprättar en **genomarbetad** arbetsplan med träningsprogram för körhästar samt för **med viss säkerhet** journal över arbete med och skötsel av hästar.

Eleven organiserar, planerar och utför **efter samråd** med handledare arbetsuppgifter med ett **tillfredsställande** resultat. Dessutom visiterar, utrustar och kör eleven **efter samråd** med handledare olika typer av hästar. Elevens körning är **tillfredsställande**. Eleven anpassar **efter samråd** med handledare utrustning för aktuell körning. I arbetet och körningen hanterar eleven hästarna och utrustningen på ett **tillfredsställande** sätt. Eleven genomför **efter samråd** med handledare tömkörning av skolade hästar. Eleven sköter och vårdar **efter samråd** med handledare aktuell utrustning. Eleven arbetar säkert och ergonomiskt i samband med körning. Dessutom redogör eleven **utförligt** för och arbetar i enlighet med lagar och andra bestämmelser som gäller i aktuella situationer.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven redogör **utförligt och nyanserat** för hästars rörelsemekanik och eventuella avvikelser från normalt rörelsemönster. Eleven redogör också **utförligt och nyanserat** för hästars utveckling och eventuella avvikelser från en normal utveckling samt för faktorer som påverkar hästars hälsa och kondition. Dessutom redogör eleven **utförligt och nyanserat** för träningsrelaterade skador på körhästar samt hur skadorna kan förebyggas. Eleven upprättar en **genomarbetad** arbetsplan med träningsprogram för körhästar samt för **med säkerhet** journal över arbete med och skötsel av hästar.

Eleven organiserar, planerar och utför **efter samråd** med handledare arbetsuppgifter med ett **gott** resultat. Dessutom visiterar, utrustar och kör eleven **efter samråd** med handledare olika typer av hästar. Elevens körning är **god**. Eleven anpassar **efter samråd** med handledare utrustning för aktuell körning. I arbetet och körningen hanterar eleven hästarna och utrustningen på ett **gott** sätt. Eleven genomför **efter samråd** med handledare tömkörning av skolade hästar. Eleven sköter och vårdar **efter samråd** med handledare aktuell utrustning. Eleven arbetar säkert och ergonomiskt i samband med körning. Dessutom redogör eleven **utförligt** för och arbetar i enlighet med lagar och andra bestämmelser som gäller i aktuella situationer.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Ridning 1, 100 poäng

Kurskod: RIDRID01

Kursen ridning 1 omfattar punkterna 1–6 och 8–10 under rubriken Ämnets syfte, med särskild betoning på kunskaper om hästars olika gångarter samt punkterna 2 och 6.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- Hästars gångarter och rörelsemekanik.
- Hästars svar på träning med tanke på takt, balans, lösgjordhet, kontakt, stöd, schvung, rakriktning och samling.
- Bedömning av hästars hälsa och kondition i samband med olika typer av arbete.
- Träningslära.
- Ridning av hästar samt träning av ryttarens sits och ryttarens inverkan på hästen.
- Longering av skolad häst i ändamålsenlig form och i avvägt tempo.
- Grundläggande banhoppning och grundläggande hoppning i terräng.
- Val och anpassning av hästars utrustning för ridning i olika situationer.
- Val av ryttarklädsel och ryttarutrustning för olika situationer.
- Ergonomi, arbetsmiljö och säkerhet i samband med arbete med hästar.
- Lagar och andra bestämmelser som rör arbete med hästar.
- Bestämmelser om ridning på väg samt i skog och mark.
- Branschens etiska regler i samband med träning av och tävling med hästar.

Kunskapskrav

Betyget E

Eleven redogör **översiktligt** för hästars olika gångarter och rörelsemekanik. Eleven redogör också **översiktligt** för faktorer som påverkar hästars prestation, hälsa och kondition i samband med träning. Dessutom redogör eleven **översiktligt** för träningsrelaterade skador på ridhästar samt hur skadorna kan förebyggas. Eleven redogör **översiktligt** för utbildningsgången och olika träningsmetoder för ridhästar.

Eleven visiterar och utrustar **i samråd** med handledare hästar för ridning. Eleven rider **i samråd** med handledare olika typer av hästar i olika gångarter och i olika sitsar samt i ändamålsenlig form utifrån hästens individuella förutsättningar. Elevens ridning är **tillfredsställande**. Dessutom genomför eleven **i samråd** med handledare longering av skolade hästar. I ridningen tolkar eleven **med viss säkerhet** hästens reaktioner på arbetet. Eleven tar också hänsyn till de faktorer som påverkar hästens

prestation och hållbarhet. Eleven sköter och vårdar **i samråd** med handledare aktuell utrustning. Eleven arbetar säkert och ergonomiskt i samband med ridning. Dessutom redogör eleven **översiktligt** för och arbetar i enlighet med lagar och andra bestämmelser som gäller i aktuella situationer.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Eleven redogör **utförligt** för hästarnas olika gångarter och rörelsemekanik. Eleven redogör också **utförligt** för faktorer som påverkar hästarnas prestation, hälsa och kondition i samband med träning. Dessutom redogör eleven **utförligt** för träningsrelaterade skador på ridhästar samt hur skadorna kan förebyggas. Eleven redogör **utförligt** för utbildningsgången och olika träningsmetoder för ridhästar.

Eleven visiterar och utrustar **efter samråd** med handledare hästar för ridning. Eleven rider **efter samråd** med handledare olika typer av hästar i olika gångarter och i olika sitsar samt i ändamålsenlig form utifrån hästens individuella förutsättningar. Elevens ridning är **tillfredsställande**. Dessutom genomför eleven **efter samråd** med handledare longering av skolade hästar. I ridningen tolkar eleven **med viss säkerhet** hästens reaktioner på arbetet. Eleven tar också hänsyn till de faktorer som påverkar hästens prestation och hållbarhet. Eleven sköter och vårdar **efter samråd** med handledare aktuell utrustning. Eleven arbetar säkert och ergonomiskt i samband med ridning. Dessutom redogör eleven **utförligt** för och arbetar i enlighet med lagar och andra bestämmelser som gäller i aktuella situationer.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven redogör **utförligt och nyanserat** för hästarnas olika gångarter och rörelsemekanik. Eleven redogör också **utförligt och nyanserat** för faktorer som påverkar hästarnas prestation, hälsa och kondition i samband med träning. Dessutom redogör eleven **utförligt och nyanserat** för träningsrelaterade skador på ridhästar samt hur skadorna kan förebyggas. Eleven redogör **utförligt och nyanserat** för utbildningsgången och olika träningsmetoder för ridhästar.

Eleven visiterar och utrustar **efter samråd** med handledare hästar för ridning. Eleven rider **efter samråd** med handledare olika typer av hästar i olika gångarter och i olika sitsar samt i ändamålsenlig form utifrån hästens individuella förutsättningar. Elevens ridning är **god**. Dessutom genomför eleven

efter samråd med handledare longering av skolade hästar. I ridningen tolkar eleven **med säkerhet** hästens reaktioner på arbetet. Eleven tar också hänsyn till de faktorer som påverkar hästens prestation och hållbarhet. Eleven sköter och vårdar **efter samråd** med handledare aktuell utrustning. Eleven arbetar säkert och ergonomiskt i samband med ridning. Dessutom redogör eleven **utförligt** för och arbetar i enlighet med lagar och andra bestämmelser som gäller i aktuella situationer.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Ridning 2, 100 poäng

Kurskod: RIDRID02

Kursen ridning 2 omfattar punkterna 1–6 och 8–10 under rubriken Ämnets syfte, med särskild betoning på punkterna 2 och 3.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- Hästars gångarter och hoppeteknik.
- Hästars utveckling, till exempel muskelsättning, kondition, utseende och beteende.
- Observation av hästars hälsa och kondition samt hästars reaktioner på träning.
- Arbetsplaner och träningsprogram för ridhästar.
- Visitering av, utrustning för och ridning av olika typer av hästar.
- Träning av hästar för ridsportens olika grenar.
- Hantering av hästar i samband med träning och tävling.
- Assistans vid löshoppning samt byggande av bana för löshoppning.
- Tömkörning av skolad häst i ändamålsenlig form.
- Val och vård av utrustning till hästar för olika slags arbete.
- Ergonomi, arbetsmiljö och säkerhet i samband med arbete med hästar.
- Lagar och andra bestämmelser som rör arbete med hästar.
- Bestämmelser om ridning på väg samt i skog och mark.
- Etik i samband med träning och tävling.

Kunskapskrav

Betyget E

Eleven redogör **översiktligt** för hästars olika gångarter och hoppeteknik. Eleven redogör också **översiktligt** för hästars utveckling och eventuella avvikelser från en normal utveckling samt för faktorer som påverkar hästars hälsa och kondition. Dessutom redogör eleven **översiktligt** för träningsrelaterade skador på ridhästar samt hur skadorna kan förebyggas. Eleven upprättar ett **enkelt**

träningsprogram för ridhästar samt för **med viss säkerhet** journal över arbete med och skötsel av hästar.

Eleven organiserar, planerar och utför **i samråd** med handledare arbetsuppgifter med ett **tillfredsställande** resultat. Dessutom visiterar, utrustar och rider eleven **i samråd** med handledare olika typer av hästar. Elevens ridning är **tillfredsställande**. Eleven anpassar **i samråd** med handledare specialutrustning för aktuell häst och träning. I arbetet och ridningen hanterar eleven hästarna och utrustningen på ett **tillfredsställande** sätt. Eleven genomför **i samråd** med handledare tömkörning av skolade hästar samt assisterar vid löshoppning. Eleven sköter och vårdar **i samråd** med handledare aktuell utrustning. Eleven arbetar säkert och ergonomiskt i samband med ridning. Dessutom redogör eleven **översiktligt** för och arbetar i enlighet med lagar och andra bestämmelser som gäller i aktuella situationer.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Eleven redogör **utförligt** för hästars olika gångarter och hopp teknik. Eleven redogör också **utförligt** för hästars utveckling och eventuella avvikelser från en normal utveckling samt för faktorer som påverkar hästars hälsa och kondition. Dessutom redogör eleven **utförligt** för träningsrelaterade skador på ridhästar samt hur skadorna kan förebyggas. Eleven upprättar ett **genomarbetat** träningsprogram för ridhästar samt för **med viss säkerhet** journal över arbete med och skötsel av hästar.

Eleven organiserar, planerar och utför **efter samråd** med handledare arbetsuppgifter med ett **tillfredsställande** resultat. Dessutom visiterar, utrustar och rider eleven **efter samråd** med handledare olika typer av hästar. Elevens ridning är **tillfredsställande**. Eleven anpassar **efter samråd** med handledare specialutrustning för aktuell häst och träning. I arbetet och ridningen hanterar eleven hästarna och utrustningen på ett **tillfredsställande** sätt. Eleven genomför **efter samråd** med handledare tömkörning av skolade hästar samt assisterar vid löshoppning. Eleven sköter och vårdar **efter samråd** med handledare aktuell utrustning. Eleven arbetar säkert och ergonomiskt i samband med ridning. Dessutom redogör eleven **utförligt** för och arbetar i enlighet med lagar och andra bestämmelser som gäller i aktuella situationer.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven redogör **utförligt och nyanserat** för hästars olika gångarter och hoppeteknik. Eleven redogör också **utförligt och nyanserat** för hästars utveckling och eventuella avvikelser från en normal utveckling samt för faktorer som påverkar hästars hälsa och kondition. Dessutom redogör eleven **utförligt och nyanserat** för träningsrelaterade skador på ridhästar samt hur skadorna kan förebyggas. Eleven upprättar ett **genomarbetat** träningsprogram för ridhästar samt för **med säkerhet** journal över arbete med och skötsel av hästar.

Eleven organiserar, planerar och utför **efter samråd** med handledare arbetsuppgifter med ett **gott** resultat. Dessutom visiterar, utrustar och rider eleven **efter samråd** med handledare olika typer av hästar. Elevens ridning är **god**. Eleven anpassar **efter samråd** med handledare specialutrustning för aktuell häst och träning. I arbetet och ridningen hanterar eleven hästarna och utrustningen på ett **gott** sätt. Eleven genomför **efter samråd** med handledare tömkörning av skolade hästar samt assisterar vid löshoppning. Eleven sköter och vårdar **efter samråd** med handledare aktuell utrustning. Eleven arbetar säkert och ergonomiskt i samband med ridning. Dessutom redogör eleven **utförligt** för och arbetar i enlighet med lagar och andra bestämmelser som gäller i aktuella situationer.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Trav 1, 100 poäng

Kurskod: RIDTRA01

Kursen trav 1 omfattar punkterna 1–5 och 7–10 under rubriken Ämnets syfte, med särskild betoning på kunskaper om hästars olika gångarter samt punkterna 2 och 7.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- Hästars gångarter och rörelsemekanik.
- Bedömning av hästars hälsa och kondition i samband med olika typer av arbete.
- Motionsträning och grundläggande intervallträning.
- Körning av skolade travhästar efter hästarnas individuella förutsättningar.
- Selning och anpassning av utrustning för travhästar för olika typer av arbete.
- Skötsel och vård av utrustning, vagnar och redskap.
- Ergonomi, arbetsmiljö och säkerhet i samband med arbete med hästar.
- Lagar och andra bestämmelser som rör arbete med hästar.
- Bestämmelser om körning på väg samt i skog och mark.

- Travsportens organisation och regler.

Kunskapskrav

Betyget E

Eleven redogör **översiktligt** för hästars olika gångarter och rörelsemekanik. Eleven redogör också **översiktligt** för faktorer som påverkar hästars prestation, hälsa och kondition i samband med träning. Dessutom redogör eleven **översiktligt** för träningsrelaterade skador på travhästar samt hur skadorna kan förebyggas. Eleven redogör **översiktligt** för utbildningsgången och olika träningsmetoder för travhästar.

Eleven visiterar och utrustar **i samråd** med handledare travhästar för körning. Eleven kör **i samråd** med handledare skolade travhästar med kontroll och säker position. Eleven kör också **i samråd** med handledare olika typer av travhästar i ändamålsenlig form utifrån hästens individuella förutsättningar. Elevens körning är **tillfredsställande**. I körningen tolkar eleven **med viss säkerhet** hästens reaktioner på arbetet. Dessutom tar eleven hänsyn till de faktorer som påverkar hästens prestation och hållbarhet. Eleven sköter och vårdar **i samråd** med handledare aktuell utrustning. Eleven arbetar säkert och ergonomiskt i samband med körning av travhästar. Dessutom redogör eleven **översiktligt** för och arbetar i enlighet med lagar och andra bestämmelser som gäller i aktuella situationer.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Eleven redogör **utförligt** för hästars olika gångarter och rörelsemekanik. Eleven redogör också **utförligt** för faktorer som påverkar hästars prestation, hälsa och kondition i samband med träning. Dessutom redogör eleven **utförligt** för träningsrelaterade skador på travhästar samt hur skadorna kan förebyggas. Eleven redogör **utförligt** för utbildningsgången och olika träningsmetoder för travhästar.

Eleven visiterar och utrustar **efter samråd** med handledare travhästar för körning. Eleven kör **efter samråd** med handledare skolade travhästar med kontroll och säker position. Eleven kör också **efter samråd** med handledare olika typer av travhästar i ändamålsenlig form utifrån hästens individuella förutsättningar. Elevens körning är **tillfredsställande**. I körningen tolkar eleven **med viss säkerhet** hästens reaktioner på arbetet. Dessutom tar eleven hänsyn till de faktorer som påverkar hästens prestation och hållbarhet. Eleven sköter och vårdar **efter samråd** med handledare aktuell utrustning.

Eleven arbetar säkert och ergonomiskt i samband med körning av travhästar. Dessutom redogör eleven **utförligt** för och arbetar i enlighet med lagar och andra bestämmelser som gäller i aktuella situationer.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven redogör **utförligt och nyanserat** för hästars olika gångarter och rörelsemekanik. Eleven redogör också **utförligt och nyanserat** för faktorer som påverkar hästars prestation, hälsa och kondition i samband med träning. Dessutom redogör eleven **utförligt och nyanserat** för träningsrelaterade skador på travhästar samt hur skadorna kan förebyggas. Eleven redogör **utförligt och nyanserat** för utbildningsgången och olika träningsmetoder för travhästar.

Eleven visiterar och utrustar **efter samråd** med handledare travhästar för körning. Eleven kör **efter samråd** med handledare skolade travhästar med kontroll och säker position. Eleven kör också **efter samråd** med handledare olika typer av travhästar i ändamålsenlig form utifrån hästens individuella förutsättningar. Elevens körning är **god**. I körningen tolkar eleven **med säkerhet** hästens reaktioner på arbetet. Dessutom tar eleven hänsyn till de faktorer som påverkar hästens prestation och hållbarhet. Eleven sköter och vårdar **efter samråd** med handledare aktuell utrustning. Eleven arbetar säkert och ergonomiskt i samband med körning av travhästar. Dessutom redogör eleven **utförligt** för och arbetar i enlighet med lagar och andra bestämmelser som gäller i aktuella situationer.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Trav 2, 100 poäng

Kurskod: RIDTRA02

Kursen trav 2 omfattar punkterna 1–5 och 7–10 under rubriken Ämnets syfte.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- Travhästars rörelsemekanik och avvikelser från normalt rörelsemönster.
- Travhästars hälsa och kondition.
- Träningsrelaterade skador på travhästar.

- Träningsmetoder och träningsprogram för olika typer av travhästar.
- Träning av travhästar för tävling.
- Utbildningsgång för travhästar i olika åldrar.
- Hantering av travhästar i samband med träning och tävling.
- Körning i grupp och individuellt.
- Tempobedömning och tidtagarövningar på rak- och rundbana.
- Tempokörning med pulsmätning.
- Utrustning samt balansering och balanseringens inverkan på travhästar.
- Ergonomi, arbetsmiljö och säkerhet i samband med arbete med travhästar.
- Lagar och andra bestämmelser som rör arbete med travhästar.
- Bestämmelser om körning på väg samt i skog och mark.
- Etik i samband med träning och tävling.
- Travsportens regler.

Kunskapskrav

Betyget E

Eleven redogör **översiktligt** för travhästars rörelsemekanik och eventuella avvikelser från normalt rörelsemönster. Eleven redogör också **översiktligt** för travhästars utveckling och eventuella avvikelser från en normal utveckling samt för faktorer som påverkar travhästars hälsa och kondition. Dessutom redogör eleven **översiktligt** för träningsrelaterade skador på travhästar samt hur skadorna kan förebyggas. Eleven upprättar ett **enkelt** träningsprogram för travhästar samt för **med viss säkerhet** journal över arbete med och skötsel av travhästar.

Eleven organiserar, planerar och utför **i samråd** med handledare arbetsuppgifter med ett **tillfredsställande** resultat. Dessutom visiterar, utrustar och kör eleven **i samråd** med handledare olika typer av travhästar. Elevens körning är **tillfredsställande**. Eleven anpassar **i samråd** med handledare utrustning för aktuell travhäst och träning. I arbetet och körningen hanterar eleven hästarna och utrustningen på ett **tillfredsställande** sätt. Eleven genomför **i samråd** med handledare tömkörning av skolade travhästar. Eleven sköter och vårdar **i samråd** med handledare aktuell utrustning. Eleven arbetar säkert och ergonomiskt med hästarna och utrustningen. Dessutom redogör eleven **översiktligt** för och arbetar i enlighet med lagar och andra bestämmelser som gäller i aktuella situationer.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Eleven redogör **utförligt** för travhästars rörelsemekanik och eventuella avvikelser från normalt rörelsemönster. Eleven redogör också **utförligt** för travhästars utveckling och eventuella avvikelser från en normal utveckling samt för faktorer som påverkar travhästars hälsa och kondition. Dessutom redogör eleven **utförligt** för träningsrelaterade skador på travhästar samt hur skadorna kan förebyggas. Eleven upprättar ett **genomarbetat** träningsprogram för travhästar samt för **med viss säkerhet** journal över arbete med och skötsel av travhästar.

Eleven organiserar, planerar och utför **efter samråd** med handledare arbetsuppgifter med ett **tillfredsställande** resultat. Dessutom visiterar, utrustar och kör eleven **efter samråd** med handledare olika typer av travhästar. Elevens körning är **tillfredsställande**. Eleven anpassar **efter samråd** med handledare utrustning för aktuell travhäst och träning. I arbetet och körningen hanterar eleven hästarna och utrustningen på ett **tillfredsställande** sätt. Eleven genomför **efter samråd** med handledare tömkörning av skolade travhästar. Eleven sköter och vårdar **efter samråd** med handledare aktuell utrustning. Eleven arbetar säkert och ergonomiskt med hästarna och utrustningen. Dessutom redogör eleven **utförligt** för och arbetar i enlighet med lagar och andra bestämmelser som gäller i aktuella situationer.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven redogör **utförligt och nyanserat** för travhästars rörelsemekanik och eventuella avvikelser från normalt rörelsemönster. Eleven redogör också **utförligt och nyanserat** för travhästars utveckling och eventuella avvikelser från en normal utveckling samt för faktorer som påverkar travhästars hälsa och kondition. Dessutom redogör eleven **utförligt och nyanserat** för träningsrelaterade skador på travhästar samt hur skadorna kan förebyggas. Eleven upprättar ett **genomarbetat** träningsprogram för travhästar samt för **med säkerhet** journal över arbete med och skötsel av travhästar.

Eleven organiserar, planerar och utför **efter samråd** med handledare arbetsuppgifter med ett **gott** resultat. Dessutom visiterar, utrustar och kör eleven **efter samråd** med handledare olika typer av travhästar. Elevens körning är **god**. Eleven anpassar **efter samråd** med handledare utrustning för aktuell travhäst och träning. I arbetet och körningen hanterar eleven hästarna och utrustningen på ett **gott** sätt. Eleven genomför **efter samråd** med handledare tömkörning av skolade travhästar. Eleven sköter och vårdar **efter samråd** med handledare aktuell utrustning. Eleven arbetar säkert och ergonomiskt med hästarna och utrustningen. Dessutom redogör eleven **utförligt** för och arbetar i enlighet med lagar och andra bestämmelser som gäller i aktuella situationer.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.